

Haruki Murakami

Balla, balla, balla

Traducció de Núria Parés i Alexandre Gombau

Editorial Empúries
Barcelona

Títol original: *Dansu Dansu Dansu*
La primera edició en català d'aquesta obra es va publicar
a Editorial Empúries l'any 2012

Primera edició en aquest segell: octubre del 2013
© Haruki Murakami, 1988
© de la traducció: Núria Parés i Alexandre Gombau, 2012
© d'aquesta edició: Edicions 62, s.a.,
labutxaca

Fotocomposició: Víctor Igual
Impressió: Liberdúplex
DIPÒSIT LEGAL: B. 21.010-2013
ISBN: 978-84-9930-739-8

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de
l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació
pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les
sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro
(Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org)
si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta
obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47).

Tots els drets reservats.

SOVINT SOMIO AMB l'hotel Dolphin.

En aquests somnis, sempre estic implicat en alguna acció que està passant. Tots els indicis són que *pertanyo* a aquesta continuïtat del somni.

L'hotel Dolphin està distorsionat, és molt més estret. Sembla més aviat un pont llarg i cobert. Un pont que s'estén eternament a través del temps. I jo sóc allà al mig. Hi ha algú altre també, algú que plora.

L'hotel m'embolcalla. Noto el seu pols, la seva escalfor. En somnis, formo part de l'hotel.

Em desperto, però on sóc? No tan sols ho penso, sinó que em faig la pregunta a mi mateix: «On sóc?». Com si no ho sabés: sóc aquí. A la meua vida. Un aspecte del món que és la meua existència. No és pas que recordi especialment haver aprovat aquesta situació, aquesta condició, aquest estat de les coses en el qual participo. Podria haver-hi una dona dormint al meu costat. Molt sovint, estic sol. Només jo i l'autopista que hi ha just al costat del meu apartament i, a la tauleta, un got (encara amb cinc mil·límetres de whisky) i l'empipadora llum polsegosa del matí. A vegades plou. Si ho fa, em quedaré al llit. I si encara hi ha whisky al got, me'l beuré. I miraré les gotes que cauen de la canal, i pensaré en l'hotel Dolphin. Potser faig el mandra, de manera lenta i agradable. Amb això en tinc prou per assegurar-me que sóc jo i no pas una part d'alguna altra cosa. Però amb tot recordaré la sensació del somni. Tant és així que juraria que puc arribar a tocar-lo, i llavors el conjunt d'aquesta *cosa* que m'inclou respon amb un moviment. Si paro l'orella, puc sentir la lenta i cautelosa seqüència de l'acció mentre es desenvolupa, com gotetes d'un com-

plex puzle d'aigua que cauen, a poc a poc, una rere l'altra. Escolto atentament. Aleshores és quan sento algú que plora en silenci, gairebé de manera imperceptible. Un sanglot d'algú en la foscor. Algú plora per mi.

L'hotel Dolphin existeix de debò. Està situat en una zona acceptable de Sapporo. Una vegada, fa uns quants anys, hi vaig passar una setmana. No, deixem les coses clares. Quants anys fa? Quatre. O més exactament, quatre i mig. Encara no havia arribat als trenta. Em vaig registrar a l'hotel Dolphin amb la dona amb qui vivia. El lloc l'havia escollit ella. Aquí és on ens estarem, això és el que va dir. Si no hagués sigut per ella, dubto que mai hagués posat un peu en aquell lloc.

Era un hotel petit de mala mort. En tot el temps que hi vam estar, no sé pas si hi vaig veure cap altre client. Hi havia un parell de personatges rondant pel vestíbul, però vés a saber si s'hi allotjaven. Sempre faltaven unes quantes claus al caseller del darrere del taulell de recepció, o sigui que suposo que hi havia altres hostes. Tot i que no gaires. Però a veure, si penges un cartell d'hotel en algun lloc d'una gran ciutat i fas sortir un número de telèfon a les guies comercials, és lògic pensar que no et quedaràs absolutament sense cap client. No obstant això, si realment hi havia altres clients a part de nosaltres, eren increïblement silenciosos. No vam sentir mai ni un soroll i amb prou feines vam veure cap indici de la seva presència, tret de la distribució de les claus al caseller, que canviava lleugerament cada dia. Que potser eren com ombres que s'arrossegaven amb sigil per les parets dels passadissos, contenint la respiració? De tant en tant sentíem el soroll sord de l'ascensor, però quan s'aturava tornava a regnar aquell silenci opressiu.

Un hotel misteriós.

A mi em feia pensar en una mena d'estancament biològic. Una regressió genètica. Un accident anormal de la naturalesa que feia encallar un organisme en el lloc equivocament sense possibilitat de tornar enrere. Una forma de vida òrfena amagada darrere la cortina de la història, un cop el vector evolutiu s'ha extingit, a La Terra Que El Temps Va Oblidar. I no pas per culpa de ningú. Ningú a qui culpar, ningú que pugui salvar-ho.

L'hotel no s'hauria d'haver construït mai allà on era. Aquest va ser el primer error, i a partir d'aquí, tot va anar empitjorant. Com un botó

en una camisa mal cordada, cada intent per corregir les coses conduïa a un altre subtil —per no dir refinat— desastre. Cap detall semblava correcte. Mires qualsevol cosa d'allà i segur que et trobes inclinant el cap uns quants graus. No pas prou per causar-te mal de debò, ni prou per semblar una cosa particularment estranya. Qui sap? Potser al final t'acostumes a veure les coses esbiaixades (però si ho fas, ja no podràs tornar a mirar el món sense mantenir el cap una mica torçat).

Així era l'hotel Dolphin. La *normalitat* hi escassejava. Les confusions s'acumulaven de manera que l'hotel havia arribat a un punt de saturació i estava destinat, en un futur no gaire llunyà, a veure's empassat per la voràgine del temps. Qualsevol se'n podia adonar amb un simple cop d'ull. Un lloc patètic, desolat com un gos negre de tres potes xop sota la pluja de desembre. Els hotels tristos existien a tot arreu, evidentment, però el Dolphin era un cas a part. L'hotel Dolphin era conceptualment lamentable. L'hotel Dolphin era tràgic.

No cal dir, doncs, que a part d'aquells pobres innocents que eren allà per casualitat ningú no hi hauria volgut anar per voluntat pròpia.

Ben diferent del que suggereix el seu nom (a mi, això de «dofí» em feia pensar més aviat en un complex hotelier al mar Egeu immaculat com un caramel de sucre blanc), si no fos pel cartell que hi havia penjat a fora, mai no hauries sabut que aquell edifici era un hotel. Fins i tot amb el rètol i la placa de llautó que hi havia penjada a l'entrada, no tenia l'aparença d'hotel. De fet, semblava un museu. Un tipus peculiar de museu on les persones amb una curiositat peculiar podien passejar sigil·losament per veure els peculiars objectes exposats.

Cosa que no estava pas gaire lluny de la realitat. L'hotel era, en part, un museu. Però jo pregunto: algú voldria estar-se en un hotel com aquest? En una mena de refugi-reliquiari, amb els passadissos foscos atapeïts d'ovelles dissecades i catifes de pell de xai ràncies i documents coberts de floridura i fotografies descolorides? Amb tots els racons plens de somnis no complerts?

Els mobles estaven fets malbé, les taules trontollaven, els panys no funcionaven. La fusta del terra estava ratllada, les bombetes feien una llum tènue; el lavabo, amb un tap que no hi anava a mida, no podia retenir l'aigua. Una cambrera grassa anava pels passadissos fent gambades d'elefant, amb pesantor i amb una tos preocupant. I al propietari d'ulls tristos i de mitjana edat, col·locat permanentment darrere del taulell de la recepció, li faltaven dos dits. Per l'aspecte que tenia, semblava una d'aquelles persones per a les quals no va mai

res bé. Un exemplar autèntic de la seva espècie: semblava sortit d'una nit en remull en tinta blau clar, amb l'ànima tacada per la desgràcia, el fracàs i la derrota. Et venien ganes de ficar-lo en una vitrina i endur-te'l a la classe de ciències: *Homo nihilsuccessus*. Qualsevol que veiés aquell paio, més o menys, hauria notat que li dequeien els ànims. I no pas pocs s'hi haurien enfadat (hi ha persones a qui els molesta molt veure desgraciats exemplars de la humanitat). Per tant, qui s'hi hauria allotjat, en aquell hotel?

Bé, nosaltres ens hi vam allotjar. *Aquí és on ens estarem*, va dir. I després va desaparèixer. Es va aixecar i es va esfumar. Va ser l'Home Ovella el que m'ho va dir. *Ladonahamarxattotasolaquestatarda*, va dir l'Home Ovella. No sé com, però l'Home Ovella ho sabia. Sabia que ella havia hagut de sortir. Tal com jo ho sé ara. El seu propòsit havia sigut dur-me allà. Com si fos el seu destí. Com el Moldau que flueix cap al mar. Com la pluja que cau.

Quan vaig començar a tenir aquests somnis de l'hotel Dolphin, ella va ser el primer que em va venir al cap. Segur que m'estava buscant. Per què, si no, havia de tenir aquell mateix somni una vegada i una altra?

Ella. Com es deia? Els mesos que vam passar junts i, malgrat això, mai no ho vaig saber. De fet, què en sabia, d'ella? Havia treballat en una casa de cites exclusiva. Un club només per a socis selectes; les persones que no fossin impecables no hi eren benvingudes. O sigui, que era una puta de categoria. Tenia un parell de feines més a part d'aquesta. Durant les hores de feina normals, feia de correctora de proves a mitja jornada en una petita editorial; també era model d'orelles. És a dir, que es mantenia ocupada. Naturalment, no era pas una dona sense nom. De fet,estic segur que es feia dir de diferents maneres. Però al mateix temps, a la pràctica, no tenia cap nom. L'equipatge que duia —que era gairebé res— no portava cap nom. No tenia cap abonament de tren, ni carnet de conduir, ni targetes de crèdit. Duia una petita llibreta, però estava guixada amb uns signes indesxifrables. Aparentment, no volia adjudicar cap nom a la seva identitat. Les putes poden tenir noms, però viuen en un món que no necessita saber-los.

Gairebé no sabia res d'ella. On va néixer, quants anys tenia, el dia del seu aniversari, on va estudiar, com era la seva família... Res de res. Igual que una tempesta, va aparèixer d'algun lloc, després es va evaporar i va deixar només el record.

Però ara, el seu record té un aire de realitat renovada. Una realitat palpable. M'ha estat cridant a través d'aquesta circumstància anomenada hotel Dolphin. Sí, m'està buscant altra vegada. I només si formo part de l'hotel Dolphin la tornaré a veure. Sí, no hi ha dubte: és ella la que plora per mi.

Mentre contemplo la pluja, reflexiono què significa pertànyer a alguna cosa, formar-ne part. Tenir algú que plora per mi. Des d'algun lloc llunyà, molt llunyà. En definitiva, des d'un somni. Per molt lluny que arribi, per molt que corri, mai no ho aconseguiré.

Per què algú hauria de voler plorar per mi?

Sens dubte, m'està cridant. Des d'algun lloc de l'hotel Dolphin. I pel que sembla, en algun lloc de la meva ment, l'hotel Dolphin és també el que jo busco. Introduir-me en aquella escena, formar part d'aquell escenari estranyament fatídic.

No és pas cosa fàcil tornar a l'hotel Dolphin, no és una simple qüestió de trucar i fer una reserva, pujar a un avió, volar fins a Sapporo i missió acomplerta. Perquè l'hotel, tal com he suggerit abans, és un lloc, però també és una circumstància. És com una circumstància disfressada d'hotel. Tornar a l'hotel Dolphin significa fer front a una ombra del passat. La simple perspectiva em deprimeix. Això és tot el que he pogut fer durant aquests quatre anys per deslliurar-me d'aquesta freda i tènue ombra. Tornar a l'hotel Dolphin és renunciar a tot el que he deixat silenciosament de banda durant aquest temps. No és pas que el que he aconseguit sigui res fantàstic, és clar. T'ho miris com t'ho miris, tot plegat són coses oportunes i provisionals. Bé, he fet tot el que he pogut. Amb uns quants malabarismes he aconseguit forjar un vincle amb la realitat i construir una nova vida basada en un sistema de valors simbòlics. I se suposa que ara hi he de renunciar?

Però tot va començar allà. Això és innegable. O sigui que la història ha de tornar a començar allà.

Em giro dins del llit, miro cap al sostre i deixo anar un profund sospir. *Oh, rendeix-te, penso.* Però la idea de rendir-me no m'acaba de convèncer. *Això se t'escapa de les mans, noi. Pensis el que pensis, no t'hi pots resistir. Ja està tot decidit.*

EM VAN ENVIAR A HOKKAIDO per una feineta. L'encàrrec en si no era res terriblement excitant, però tampoc podia triar. I de totes maneres, amb les feines que m'encarreguen, en general hi ha molt poca diferència. Per a bé o per a mal, com més t'allunyes de la normalitat de les coses, menys n'importa la qualitat. És el mateix que passa amb les longituds d'ona: passes d'un cert punt i amb prou feines pots dir quina de les dues notes adjacents és més aguda fins que, finalment, no només no pots distingir-les, sinó que ja no les pots sentir.

L'encàrrec es tractava d'un article titulat «Una bona alimentació a Hakodate» per a una revista femenina. Un fotògraf i jo havíem de visitar uns quants restaurants. Jo escriuria l'article i ell faria les fotos, per omplir un total de cinc pàgines. Bé, algú les ha d'escriure, aquestes coses. De la mateixa manera que algú ha de recollir les escombraries o treure la neu. És igual si t'agrada o no: una feina és una feina.

Durant tres anys i mig, he fet aquest tipus de contribució a la societat. Treure neu amb una pala. Neu cultural, és clar.

A causa de diverses circumstàncies fortuïtes, vaig haver de deixar un despatx que portàvem un meu amic i jo, i em vaig estar mig any gairebé sense fer res. No tenia ganes de fer res. La tardor anterior havien passat tota mena de coses a la meva vida. Em vaig divorciar. Un amic meu es va morir de manera molt misteriosa. Una dona em va abandonar, sense dir-me res. Vaig conèixer un home estrany, em vaig trobar embolicat en una sèrie d'esdeveniments extraordinaris. I quan tot es va haver acabat, em vaig quedar aclaparat per una calma més profunda del que havia experimentat mai. Una absència devastadora omplia el meu apartament. Em vaig quedar tancat a casa durant sis mesos. No sortia mai durant el dia, excepte per fer les compres mí-

nimes absolutament necessàries per sobreviure. M'aventurava a anar a la ciutat sota la primera llum grisa de l'albada i caminava pels carrers deserts, i quan els carrers es començaven a omplir de gent, em tancava de nou a casa per dormir.

Al capvespre, em llevava, em preparava alguna cosa per menjar, donava menjar al gat. Després m'asseia a terra i reflexionava metòdicament sobre les coses que m'havien passat, intentant trobar-hi un sentit. Reorganitzava l'ordre dels esdeveniments, feia una llista de possibles alternatives, considerava les coses correctes o incorrectes que havia fet. Això durava fins a la matinada, moment en què sortia de casa i tornava a deambular pels carrers.

Durant mig any aquesta va ser la meua rutina diària. Del gener al juny de 1979. No vaig llegir ni un llibre. No vaig obrir ni un diari. No vaig mirar la televisió ni vaig escoltar la ràdio. No vaig veure ningú ni vaig parlar amb ningú. Gairebé ni bevia; no tenia ànims per beure. No tenia ni idea del que estava passant al món, de qui s'havia fet famós, de qui havia mort, de res. No era pas que m'oposés obstinadament a rebre informació, només era que no tenia ganes de saber res. Malgrat tot, sabia que passaven coses. El món no s'havia pas aturat. Ho pressentia, fins i tot estant assegut tot sol al meu apartament. Però això no em despertava pas l'interès. Era com una alenada d'aire silenciosa que passava pel meu costat.

Assegut a terra, reproduïa el passat mentalment. Era curiós: això és l'únic que feia, dia rere dia rere dia durant mig any, i mai no me'n cansava. El que m'havia passat era tan enorme, amb tantes facetes... Era enorme però real, molt real. Era com un monument il·luminat enmig de la foscor que s'erigia davant meu. I el fet és que era un monument erigit per mi. Examinava els esdeveniments des de tots els angles possibles. M'havien ferit, de gravetat, suposo. Les ferides no eren insignificants. La sang havia anat brollant discretament. Al cap d'un temps, una part de l'angoixa va desaparèixer, l'altra va sorgir més endavant. I no obstant això, el meu mig any tancat a casa no el vaig passar en convalescència. Ni en una negació autista del món extern. Tan sols necessitava temps per recuperar-me.

Un cop recuperat, vaig intentar no pensar cap on em dirigia. Aquest era un tema del tot diferent en el qual hauria de pensar més endavant. La qüestió principal era recuperar l'equilibri.

Gairebé no parlava amb el gat.

El telèfon sonava. El deixava sonar.

Si algú trucava a la porta, no hi era.

Vaig rebre unes quantes cartes. Un parell del meu antic soci, que no sabia on era ni què estava fent i estava amoïnada. Podia fer alguna cosa, per ajudar-me? El seu nou negoci anava com la seda, vells coneguts havien preguntat per mi.

Em va escriure la meva exdona, amb un to molt impersonal, per dir-me que hi havia uns quants temes que s'havien de solucionar. Després també m'informava que es casava, amb algú que jo no coneixia i probablement no coneixeria mai. La qual cosa volia dir que havia tallat amb aquell amic meu amb qui se'n va anar quan ens vam divorciar. No era pas cap sorpresa, que haguessin tallat. El paio no era pas un guitarrista de jazz tan fantàstic ni tampoc una persona tan fantàstica. No vaig arribar a entendre mai què li va veure ella, però això no és pas problema meu, oi? Pel que feia a mi, deia, no estava pas amoïnada. Estava segura que me'n sortiria fes el que fes. El que la preocupava era la gent amb qui em pogués relacionar d'ara endavant.

Em vaig llegir aquelles cartes unes quantes vegades i després les vaig guardar.

I així van anar passant els mesos.

Els diners no eren cap problema. Havia estalviat prou per anar vivint, i no pensava pas en què passaria després. L'hivern va passar.

I va arribar la primavera. L'olor del vent va canviar. Fins i tot la foscor de la nit era diferent.

A finals de maig es va morir en Kipper, el meu gat. De sobte, sense avisar. Em vaig despertar un dia i me'l vaig trobar arraulit al terra de la cuina, mort. Probablement no se'n va ni adonar. Tenia el cos fred i rígid, com un pollastre rostit del dia abans, i el pèl se li havia tornat mat. No hauria pas pogut afirmar que era feliç. Mai no va ser realment estimat per ningú, però tampoc mai va semblar estimar realment ningú. Els seus ulls sempre tenien aquella expressió intranquil·la, com... «i ara què?». No es veu gaire sovint aquesta mirada en un gat. De totes maneres, estava mort. Ja no hi havia res a fer. Potser això és el millor de la mort.

Vaig posar el seu cadàver en una bossa del supermercat Seiyu, el vaig col·locar al seient del darrere del cotxe i vaig anar a la ferreteria a comprar una pala. Vaig sortir de l'autopista i vaig pujar un bon tros cap a les muntanyes fins que vaig trobar un bosquet adequat. A una distància prudent de la carretera, vaig cavar un forat i hi vaig enter-

rar en Kipper dins la bossa del supermercat. Després el vaig tapar amb terra. Ho sento, li vaig dir, al pobre, però la vida és així. Els ocells no van parar de piular durant tota l'estona que vaig estar allà enterrant-lo, amb una melodia aguda, com si fos un recital de flauta.

Un cop vaig haver tapat el forat, vaig posar la pala al maletger del cotxe i vaig tornar cap a l'autopista. Vaig engegar la ràdio mentre tornava cap a Tòquio.

I va ser llavors que el locutor va posar en Ray Charles lamentant-se que havia *nascut per perdre... i ara t'estic perdent a tu*.

Em van venir ganes de plorar. A vegades una petita ximpleria és la solució. Vaig apagar la ràdio i em vaig aturar en una àrea de servei. Primer em vaig rentar les mans i després vaig anar al restaurant. Només em vaig poder menjar una tercera part d'un entrepà, però em vaig prendre dues tasses de cafè.

Què estava fent, ara, en Kipper?, no parava de pensar. Allà dins, tot fosc. El soroll de la terra colpejant la bossa de Seiyu em ressonava dins del cap. Així és la vida, company, tant per a mi com per a tu.

Em vaig quedar assegut contemplant durant una hora l'entrepà sense acabar. Fins que una cambrera amb un uniforme de color lila se'm va acostar i tota nerviosa em va preguntar si podia retirar la safata.

S'ha acabat, vaig pensar. És hora de tornar a la societat.